

Zpráva o šetření ve věci pana A.

Se svým podnětem se na mě obrátil dne 19. 11. 2015 pan A., nar. xxx, t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Horní Slavkov (dále také „stěžovatel“). Ve svém podnětu namítal několik problémů převážně s dozorcí.

A. Předmět a výsledek šetření

Šetření jsem zahájila za účelem prověření tvrzeného násilí a šikany ze strany dozorců a souvisejícího vyřízení stížnosti ze strany věznice. Své šetření jsem rovněž zaměřila na tvrzená odvetná opatření (stěžovatel měl být po odeslání podnětu umístěn do výkonu kázeňských trestů, což vnímal jako odvetu).

Věznice Horní Slavkov nepochybila při šetření stížnosti stěžovatele na napadení ze strany dozorce.

Věznice Horní Slavkov pochybila, když v několika případech v rozporu s § 76 odst. 2 zákona o výkonu trestu nepředala odsouzeným rozhodnutí o uložení kázeňského trestu.

B. Skutková zjištění

V podnětu stěžovatel namítal nevhodné chování dozorce č. 23055 („snaží se mě vyprovokovat“) a fyzické napadení ze strany tohoto dozorce (dne 13. 11. 2015). Taktéž jej měl napadnout služební pes během vycházky (dne 28. 12. 2015). Současně uvedl, že poté, co se na mě s podnětem obrátil, byl umístěn do výkonu kázeňského trestu, což vnímal jako odvetné opatření.

Pověření pracovníci Kanceláře veřejného ochránce práv provedli dne 30. 3. 2016 místní šetření ve věznici, během kterého hovořili se stěžovatelem a dalšími odsouzenými, s ředitelem věznice plk. Mgr. Radkem Kutišem, zástupcem vedoucí výkonu trestu npor. Bc. Novotným a vedoucím oddělení prevence a stížností (dále také „OPaS“) mjr. Bc. Albertem van Wesemaelem.

Stěžovatel byl v době místního šetření umístěn na oddíle F – zvýšená ostraha, oddělení se zesíleným stavebně-technickým zabezpečením (dále také „OZSTZ“), kde je umístěn podle aktuálního rozhodnutí na období do 16. 9. 2016. Proti umístění na OZSTZ stěžovatel nevznášel námitky.

B.1 Vyšetřování napadení

Stěžovatel sám přiznává problémy s interpersonálními vztahy bez ohledu na to, zda jde o zaměstnance, či odsouzené. Konflikty s druhými měl i v předchozích věznicích (Plzeň, Valdice). Ke stěžovateli je přijata řada bezpečnostních opatření vč. zařazení mezi možné pachatele násilí. Stěžovatel má v rejstříku trestů 20 záznamů a byl v minulosti již 10krát ve výkonu trestu odnětí svobody.

Stěžovatel k dotazu uvedl, že napadení v listopadu (dozorce) ani v prosinci 2015 (služební pes) neměla svědky, není nikoho, kdo by je mohl potvrdit. Dozorce, který měl být původcem

napadení (pprap. Jan Karfiol), ve věznici v době místního šetření nebyl přítomen. Stěžovatel k dotazu uvedl, že je situace na OZSTZ klidná.

Stěžovatel napadení (tři údery zezadu nohou či rukou do zad na cele) oznámil dopisem doručeným dne 20. 11. 2015 na generální ředitelství Vězeňské služby České republiky. Příklad byl předán Generální inspekci bezpečnostních sborů (dále také „GIBS“), která věc dopisem ze dne 9. 2. 2016 postoupila zpět věznici s tím, že nejde o trestný čin.

Nejsem oprávněna přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení – zde GIBS. Nicméně mohu konstatovat, že GIBS k věci vyslechla jak stěžovatele, tak všechny zainteresované osoby. GIBS vyhodnotil rovněž záznamy kamerového systému věznice ze dne 13. 11. 2015. Kamery nepokrývají prostor cely stěžovatele, pouze chodby před celou. Ze záznamů nebyly zjištěny náznaky možného napadení. Byl zjištěn vstup ppprap. Jana Karfiola do cely stěžovatele, dále ppprap. Martina Rinka a na chodbě byl přítomen ppprap. Roman Wild. Všichni uvedení byli k věci vyslechnuti a popsali situaci obdobně, a to tak, že ppprap. Karfiol byl za stěžovatelem, aby mu předal záznam o kázeňském přestupku z předchozího dne, aby se k němu vyjádřil. K žádnému fyzickému napadení dle příslušníků nedošlo. Stěžovatele při sepisování výpovědi s GIBS (1. 12. 2015) vyšetřil lékař se závěrem: *„3 škrábance na zádech, minimální intenzity, stáří max. 3 dny a není omezen na způsobu života ve věznici.“*

OPaS po postoupení věci stěžovatele vyslechl znovu dne 14. 3. 2016, kdy stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti. OPaS následně vypracoval dne 15. 3. 2016 závěrečnou zprávu, kde vycházel z výše popsaných zjištění GIBS a neshledal pochybení na straně dozorce.

Dále stěžovatel během místního šetření uvedl, že v únoru 2016 došlo na OZSTZ k bití odsouzených ze strany dozorců. Sám nic neviděl, ale bylo to slyšet přes dveře cely. Pověření pracovníci v reakci na toto oznámení hovořili se všemi odsouzenými umístěnými na OZSTZ (i s těmi, kteří byli t. č. na oddělení pro výkon kázeňských trestů) a bez přítomnosti dalších osob se jich dotazovali na bití ze strany dozorců. Všichni odsouzení bez výjimky popřeli, že by k něčemu takovému došlo.

B.2 Kázeňské tresty

Stěžovateli byly ve sledovaném období¹ uloženy dva kázeňské tresty (rozhodnutím ze dnů 26. 11. 2015 a 18. 2. 2016), oba za nevhodné chování k zaměstnancům věznice. Stěžovatel vnímal první trest jako odvetu za podnět odeslaný na adresu Kanceláře veřejného ochránce práv (podnět doručen dne 19. 11. 2015).

Toto podezření jsem vyloučila, neboť stěžovatel sám uznal, že dozorce vulgárně odpovídal.² Uložený kázeňský trest byl tedy reakcí na jeho chování, nikoliv na odeslání podnětu na adresu Kanceláře veřejného ochránce práv. Nadto se tohoto chování dle rozhodnutí dopustil dne 12. 11. 2015, zatímco jeho původní podnět je datován dne 16. 11. 2015. Pouze

---

1 od podání podnětu dne 19. 11. 2015 do místního šetření dne 30. 3. 2016

2 písemné vyjádření stěžovatele na rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 26. 11. 2015

pro úplnost pak dodávám, že korespondence mezi mnou a odsouzenými je podle zákona vyloučena z kontroly ze strany zaměstnanců věznice.³

Stěžovatel dále během místního šetření uvedl, že mu nejsou vydávána rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, díky čemuž nevěděl, jak a kdy soudně napadnout uložení kázeňského trestu (nemohl si zapamatovat odůvodnění rozhodnutí ani datum jeho vydání). Díky tomu zřejmě promeškal lhůtu pro podání žaloby.

Pověření pracovníci Kanceláře veřejného ochránce práv se během místního šetření dotazovali odsouzených, zda jsou jim vydávána rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Všichni dotazovaní odsouzení to popřeli, což poukazuje na pochybení na straně věznice. Odsouzení umístění v době místního šetření na oddělení pro výkon kázeňských trestů u sebe rozhodnutí rovněž neměli.

C. Hodnocení věci ochránkyň

C.1 Vyšetřování napadení

Je nepochybné, že došlo k interpersonálnímu konfliktu mezi stěžovatelem a pprap. Janem Karfiolem. Výsledkem je rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 2. 11. 2015, podle kterého stěžovatel vulgárně nadával dozorcům. Druhý den při předání záznamu o kázeňském přestupku došlo dle stěžovatele k fyzickému napadení ze strany dozorce. Případem se zabývala GIBS, jejíž postup mi nepřísluší hodnotit. Následné vyhodnocení oznámení ze strany věznice (závěrečná zpráva OPaS ze dne 15. 3. 2016) mám za bezrozporné. Věznice neměla žádný další důkaz, který by nad rámec úkonů, které provedla GIBS (výsledky všech zainteresovaných, kamerové záznamy, lékařské vyšetření), mohla anebo měla provést. Případ fakticky skončil v situaci tvrzení proti tvrzení.

Ohledně napadení ze strany služebního psa se stěžovatel na stížnostní orgány neobrátil, neexistují k tomu proto žádná související šetření. Jak stěžovatel uvedl, namítaný incident neměl svědky, je tak fakticky neprokazatelný, zvláště při zohlednění časového odstupu.

Stěžovatel byl však poučen o tom, že jakýkoliv projev násilí by měl ohlásit kterémukoliv zaměstnanci věznice. Dle § 35 odst. 1 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále také „vyhláška“): *„Zjistí-li zaměstnanec Vězeňské služby ČR, že je ohroženo právo odsouzeného na jeho ochranu před neoprávněným násilím, jakýmikoliv projevy ponižování lidské důstojnosti a urážkami nebo výhrůzkami, nebo oznámí-li mu odsouzený takové jednání, je povinen učinit neprodleně opatření nezbytná k zamezení takového jednání a současně oznámit tuto skutečnost řediteli věznice.“* Dle § 35 odst. 3 vyhlášky je: *„ředitel věznice povinen důsledně a neodkladně prošetřit každé hlášení, dopis nebo jinou informaci týkající se porušení práv odsouzených.“* Pokud se tyto případy věznice (resp. její zaměstnanci) nedozví, nelze jí vyčítat, že nepřijala patřičná opatření anebo že neprovedla řádné šetření.

---

3 podle § 17 odst. 3 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů

C.2 Kázeňské tresty

V části B jsem již vyloučila, že by v případě kázeňského trestu uloženého rozhodnutím ze dne 26. 11. 2015 šlo o možné odvetné opatření ze strany věznice vůči stěžovateli za to, že se na mě obrátil s podnětem.

Pochybení jsem naopak shledala v nepředávání rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzeným. Podle § 76 odst. 2 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů: *„Rozhodnutí vydané podle tohoto zákona je třeba oznámit osobě, jíž se týká; v případě, že zákon proti takovému rozhodnutí připouští stížnost, je třeba je písemně vyhotovit a takové osobě doručit.“*

Proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu lze podat opravný prostředek – stížnost dle § 52 zákona o výkonu trestu, a proto musí být rozhodnutí odsouzenému doručeno v písemné podobě.

O tomto pochybení byl informován ředitel věznice na závěrečné schůzce po místním šetření. Ředitel věznice plk. Mgr. Radek Kutiš k tomu uvedl, že si je vědom povinnosti věznice tato rozhodnutí odsouzeným vydávat a v tomto směru upozorní zaměstnance s kázeňskou pravomocí. To považuji za dostatečné opatření k nápravě.

Nad rámec případu upozorňuji na aktuální judikaturu týkající se problému. V rozhodnutí ze dne 29. 6. 2016, čj. 2 As 14/2016-36, Nejvyšší správní soud dospěl k názoru, že pokud je proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu (resp. proti rozhodnutí o stížnosti proti tomuto rozhodnutí) přípustná žaloba [to jsou případy dle § 46 odst. 3 písm. e)–h) zákona o výkonu trestu odnětí svobody], pak je třeba písemně vyhotovit a stěžovateli doručit nejen rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, ale i rozhodnutí o stížnosti.

D. Závěry

Věznice Horní Slavkov nepochybila při šetření stížnosti stěžovatele na napadení ze strany dozorce.

Věznice Horní Slavkov pochybila, když v několika případech v rozporu s § 76 odst. 2 zákona o výkonu trestu nepředala odsouzeným rozhodnutí o uložení kázeňského trestu.

Mám za to, že konstatování pochybení je dostatečným opatřením k nápravě ve věci nepředávání rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzeným, neboť ředitel věznice tuto zákonnou povinnost akceptuje a zaměstnance s kázeňskou pravomocí poučil o správném postupu. Svě šetření proto končím dle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám řediteli Věznice Horní Slavkov a stěžovateli.

Brno 13. září 2016

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv